

שיעור שני במלאכת בורר

תערובת

מלאכת בורר נאמרה רק כאשר המינים מעורבים אחד עם השני, אבל לא שייך מציאות של בורר כאשר המינים אינם מעורבים (תרומת הדשן סי' נו. ביאור הלכה סי' שיט סעיף ג ד"ה לאכול מיד).

השאלה היא, מה נחשב תערובת? האם כל שני מינים שנוגעים אחד בשני נחשבים מעורבים ואם הם אינם נוגעים אז הם לא נחשבים מעורבים?

למעשה, ההגדרה הברורה ביותר למילה תערובת – היא המילה תערובת בעצמה, כפי שבני אדם רואים ומגדירים מה זו תערובת. כלומר כמה מינים שאינם מונחים זה לצד זה אלא זה בתוך זה. להלן נתמקד בכמה דוגמאות כדי שנוכל לקבל כלים לראיה הנכונה מתי המינים השונים נחשבים כמעורבים ומתי מונחים זה לצד זה (עיין ששי"כ פי"ג הערה ז).

דוגמאות לאיסור ולהיתר

שני מינים מעורבים אך ניכרים: כגון חתיכות גדולות של דגים או בשר ממינים שונים, אפילו שכל חתיכה ניכרת ובלטת, הם נחשבים כתערובת (רמ"א שיט סעיף ג).

ספרים המונחים במדף: אע"פ שהספרים נושקים זה לזה, אינם נחשבים כתערובת אלא כל אחד עומד בפני עצמו, ויש אומרים שדווקא אם ניכר על כל אחד איזה ספר הוא (עיין באורחות שבת פי"ג, כג).

חלקי משחק מפוזרים: חלקי משחק המפוזרים במקום אחד, אע"פ שאינם נוגעים אחד בשני, בכ"א כל חלק מהמשחק אינו עומד בפני עצמו במקומו, אלא יש לו קשר לשאר החלקים ונראה מעורב בהם (ששי"כ פט"ז, לה).

ביצים המונחים במים: וכן מלפפונים או חתיכות בשר גדולות, אינם מעורבים במים אלא כל אחד עומד בפני עצמו, וכמובן שהכל לפני העניין, שאם מדובר בחתיכות קטנות ומעט מים, שזה כבר כן נראה כתערובת (ששי"כ פי"ג ד – כ. חזו"ע ח"ד עמ' רל).

זבוב ולכלוך הצף ע"ג משקה: נחלקו הפוסקים האם הם נחשבים כתערובת. למעשה יש שלמדו שאין זה תערובת כלל, ויש שלמדו שזה תערובת (מהר"י חגיז בספר עץ חיים מלאכת דש ד. וע"ע במשני"ב שיט ס"ק סא. וחזו"ע ח"ד עמ' רלב).

קופסאות שימורים עם משקה: כגון קופסת טונה שיש בה שמן וכו', החלק העליון של הקופסה שיש בו שמן ללא טונה – בזה בוודאי אין תערובת, אך החלק התחתון שבו יש טונה ושמן יחד, זה בוודאי תערובת (שיט סעיף יד).

סיכום: הרעיון של בורר הוא להפריד בין שני מינים שונים המעורבים, ועל כן ראשית עלינו לבדוק האם יש כאן שני מינים שונים והאם הם מעורבים, אם חסר אחד מהתנאים, לא שייך בזה בורר.